

Havik *Accipiter gentilis* vergrijpt zich aan jonge Torenvalk *Falco tinnunculus* in nestkast

Tom Jager

Op 5 juni 1996 ringde ik drie jonge Torenvalken in een nestkast in een els in het natuureservaat de Lindenvallei ten zuiden van Wolvega; één van de jongen had een ontstoken oog. Bij een controle op 21 mei 1996 was geconstateerd dat er vijf jongen in de kast zaten.

Omdat de kast 100 m van m'n huis hangt, kan ik de zaak goed in de gaten houden. Op 6 juni zat ik met mijn vriendin op ons terras een glas wijn te drinken, met uitzicht op de torenvalkenkast. Plotseling was er veel rumoer met schreeuwende kraaien, meestal een teken dat er een Havik in de buurt is. En inderdaad, er zat een Havik in de els waar de kraaien boven hingen te jennen. De afstand tussen Havik en torenvalkenkast was ongeveer 150 m. Een half uur lang gebeurde er weinig. Toen vloog de Havik, een mannetje, plotseling als een speer in een rechte lijn op de kast af waar hij in de opening (20 bij 40 cm) bleef zitten. Direct verliet één van de volwassen Torenvalken luid scheldend zijn uitkijkpost en begon duikvluchten op de Havik te maken. De Havik bleef een minuut bij de kast en vloog toen met een jonge Torenvalk in zijn klauwen naar zijn eigen nest. Dit nest zat ongeveer 400 m verderop. Ik heb gelijk mijn klimijzers gepakt en tien minuten later zat ik boven in de boom bij de jonge Haviken. Schijnbaar ongeschonden lag de jonge Torenvalk dood op de horst. De jonge Haviken zaten er, leek het wel, likkebaardend naar te kijken.

Op 8 juni, toen de kast van de Torenvalken wederom werd gecontroleerd, bleek die leeg te zijn. Mogelijk heeft de havik ook de overige jongen opgehaald.

Waarschijnlijk gebeurt dit wel vaker, maar wordt het niet gezien. Tot nu toe leken Haviken zich vooral te vergrijpen aan jonge roofvogels op open nesten (Sperwer, Toren- en Boomvalk). Dit geval laat zien dat ook nestkastbewoners niet veilig zijn. Verder blijkt eens te meer dat geringde roofvogeljongen niet altijd uitvliegen, zelfs niet als ze in een nestkast broeden. Om predatie door Haviken te voorkomen (moet dat wel voorkomen worden?), zou de opening van de kast kleiner gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld naar 10 bij 20 cm.

Summary: Goshawk *Accipiter gentilis* raiding a Kestrel *Falco tinnunculus* nestbox

A male Goshawk grabbed a nestling Kestrel from a nestbox (width of entrance 20x40 cm) in the province of Friesland, and took the bird to its own nest (Photo). Two days later, both remaining Kestrel nestlings had disappeared, presumably also following Goshawk predation. Up till now, Goshawk predation of nestling raptors seemed to be focused on small raptor species with open nests only (*Accipiter nisus*, *Falco subbuteo*, *F. tinnunculus*), but this case illustrates that nestlings in nestboxes are not safe either.

Adres: Steenwijkerweg 78, 8471 LC Wolvega.